

Fjellvåk

Myrfiol

Enghumleblom

Rødstjert

FJELLSJØKAMPEN NATURRESERVAT

Fjellsjøkampen naturreservat ble opprettet den 19. desember 2008, og dekker et totalareal på ca. 5037 dekar. Formålet med naturreservatet er å bevare et stort område med gjenværende gammelskog, med dets naturlige økosystem, naturtyper og arter. På området vokser skog som nærmer seg urskog. Området har en særskilt vitenskapelig og pedagogisk betydning som eksempel på et klimakssamfunn av granskog, typisk for høyreliggende deler av det sentrale østlandsområdet. Området er egenartet i form av dets størrelse og forekomst av sjeldne arter.

LANDSKAP OG GEOLOGI

Området ligger nord for den gamle finnebygda Skrukkelia i Hurdal kommune og strekker seg inn Østre Toten kommune. Det er et høytliggende åslandskap med Fjellsjøkampen (812 moh) og Bjønnåsen (825 moh) som to av de høyeste toppene i åslandskapene mellom Toten og Oslo. Området tilhører den geologiske regionen som heter Oslofeltet. Berggrunnen er sur (hovedsakelig nordmarkitt), noe som gir en overvekt av fattige vegetasjonstyper, først og fremst blåbærgranskog. Furu er ikke registrert.

GAMMELSKOG

Store deler av skogen i området er gammel granskog med preg av naturskog (se egen boks), men sentrale partier har urskogspreg med kraftig dimensjon på stående trær og grove læger (liggende, døde trær). Flere av trærne er antagelig nærmere 300 år gamle. Området er rikt på stående og liggende død ved med tilhørende lav- og soppflora, mange av disse står på den nasjonale rødlista.

At en art er "rødlistet", betyr at den er ført opp på **Norsk Rødliste** - en oversikt over plante- og dyrearter som på en eller annen måte er trua av utryddelse, er utsatt for betydelig reduksjon eller er naturlig sjeldne.

Fjellsjøkampen naturreservat har store biologiske verdier med mange rødlistearter, hovedsakelig sopp og lav, og flere av disse har store og livskraftige bestander.

www.artsdatabanken.no

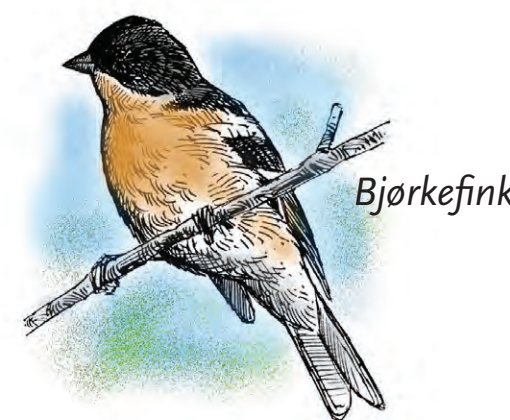
PLANTE- OG DYRELIV

Vegetasjonen består hovedsakelig av fattige skog- og myrtyper. Blåbær-granskog dominerer, men det finnes også rikere skogtyper som småbregnegranskog og gransumpskog samt mindre partier med mye rikere høgstaudegranskog og rik sumpskog. Her vokser plantearter som bl.a. hengeving, marikåpe, mjødurt, skogstorkenebb, tyrihjel, enghumleblom og myrfiol.

Gammelskogen gir hekkplasser for mange fuglearter som tar i bruk gamle hakkespetthull eller morkne trestammer; perleugle, svartspett, flaggspett, tretåspett, vendehals, rødstjert, granmeis og trekryper finnes alle her. I tillegg kan du også se duetrost, ravn, grankorsnebb og mer typiske fjellfugler som fjellvåk, lirype, bjørkefink og gråsisik. Orrfugl og storfugl har også tilhold her.

Tyrihjel

Bjørkefink

Svartsonekjuke

FRILUFTSLIV OG LITT HISTORIE

Fjellsjøkampen ligger 812 meter over havet og er faktisk den høyeste toppen i Akershus fylke. Områdets kvaliteter som turområde har vært kjent lenge. Allerede i 1884 publiserte Den Norske Turistforening (DNT) en artikkel i foreningens årbok hvor det sto:

«Fjellsjøkampen i Hurdalen er en af landets videste udsigter. Den rager så høit op over omgivelserne, at man fra toppen har udsigt til Jotunfjeldene, fjeldene på riksgrensden i Østerdalen, Øieren og Christianiafjorden samt Thelemarksfjeldene».

Ruten til Fjellsjøkampen var faktisk en av de første som Turistforeningen opprettet. På et møte i 1885 ble det bevilget inntil kr. 200,- til en opparbeidelse av vei til Fjellsjøkampen.

Fra Gjødingssetra er det ca en times gange på tømmervei og bratt skogssti opp til toppen. På det høyeste punktet er det bygd et utkikkstårn av tre. Herfra har man fritt utsyn i alle retninger. Det går også flotte skiløyper i dette området, og så høyt oppe varer skisesongen mye lenger enn mange andre steder i Akershus.

Frivillig vern

Området ble tilbudt for frivillig vern oktober 2005 som en utvidelse av det daværende naturreservatet. Mesteparten av arealet er eid av Mathiesen Eidsvold Værk, mens et areal i nordvest tilhører Toten allmenning lodd nr. 3.

Mathiesen-Eidsvold Værk fredet 170 mål av granskogen allerede i 1962, men i 1983 ble området offentlig naturreservat og utvidet til 1142 dekar.

Urskog - naturskog - kulturskog

Forenklet kan vi si at **urskog** er skog påvirket av mennesker. Denne skogstypen er etterhvert blitt meget sjelden i Norge. Fjellsjøkampen naturreservat har partier med urskogspreg, noe som gjør området meget verdifullt. Med **naturskog** menes skog som er noe påvirket av menneskelig aktivitet, men ikke slik at det forstyrrer den naturlige utviklingen. Store deler av Fjellsjøkampen naturreservat har naturskog. En skog som er sterkt menneskepåvirket kalles **kulturskog**.

Urskogspregete barskoger har stor variasjon i plante- og dyreliv. Artsmangfoldet er ofte større her enn i kulturskog. Mange arter er helt avhengig av relativt urørt skog, særlig gjelder dette insekter, sopp, lav og moser.

Ekorn

FJELLSJØKAMPEN NATURE RESERVE

Welcome to Fjellsjøkampen nature reserve. The nature here is unique for Norway, and we hope that you will help us to preserve the area. You can find abundant communities of flora and fauna within the protected area. Please note the following rules of conduct:

- Leave no trace – don't litter, or leave other signs of your visit.
- All the vegetation and wildlife are protected against damage.
- You may collect berries and mushrooms.

VERNEFORSKRIFTER

Du er velkommen til å besøke naturreservatet. Vernebestemmelsene gir retningslinjer, og setter begrensninger, for vår aktivitet i naturreservatet. Vi ber deg derfor merke deg og ta hensyn til det følgende:

- Utøv en **Sporløs ferdsel**. Ved å ikke lage merker i terrenget eller på vegetasjon, og ved å ta hånd om ditt eget søppel.
- Vegetasjon, herunder døde busker og trær er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å plukke blomster, sopp og lav, eller å plante nye arter inn i reservatet.
- Sanking av bær og matsopp er tillatt.
- Dyre- og fuglelivet, herunder egg, reir og unger er fredet mot skade.
- Bålbrenning med tørrkvist eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk er tillatt.
- Vanlige båndtvangsregler gjelder for hunder.
- Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.

Grensene for naturreservatet ser du på kartet.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus 2010. Foto: Trond Haugskott, unntatt midten: Christian Hillmann. Utforming og tegninger: Trond Haugskott

FORVALTNING:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus, postboks 8111 Dep., 0032 Oslo
Tlf: 22 00 35 00
Internett: www.fylkesmannen.no

OPPSYN:

Statens naturoppsyn Oslo
Tlf: 67121310
www.naturoppsyn.no